

Needs and Met Needs of Parents of Children Transferred from Pediatric Intensive Care Units

Amarawadi Buranrom, RN, MNS¹, Wanida Sanasuttipun, RN, PhD¹

Abstract

Purpose: This study aimed to compare needs and met needs of parents of children transferred from a pediatric intensive care unit.

Design: Comparative descriptive study.

Methods: The subjects comprised parents of children who were transferred from two pediatric intensive care units to general patient units within twenty-four hours. Data were collected using a questionnaire asking parents' needs and met needs at pre-transfer phase. Descriptive statistics and paired t-test were used for the analysis.

Main findings: The means of parents' needs and met needs were statistically different ($t = 6.885$, $p = .000$). Parents' needs were greater than their met needs. The ten greatest needs of parents were information, assurance of patient safety, and mental support, which were consistent with their met needs.

Conclusion and recommendations: Nurses should provide appropriate care for these parents to response their needs of information, assurance of patient safety, and mental support. Particularly, nurses should contact parents immediately when a patient's condition changes. In addition, information related to treatment and prognosis, assurance of the best care for a patient and encouragement should be provided to parents before children are transferred from the Pediatric Intensive Care Unit.

Keywords: intensive care unit, needs, met needs, parents, patient transfers

ความต้องการและการได้รับการตอบสนองความต้องการ ของผู้ปกครอง ที่มีบุตรอยู่ในระยะก่อนย้ายออกจากหออภิบาล ผู้ป่วยกุมารเวชกรรม

อมราวดี บุรานรัมย์, พย.ม.¹ วณิดา เสนะสุทธิพันธุ์, PhD¹

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์: ศึกษาเปรียบเทียบความต้องการและการได้รับการตอบสนองความต้องการของผู้ปกครอง ที่มีบุตรอยู่ในระยะก่อนย้ายออกจากหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรม

รูปแบบการวิจัย: การวิจัยพรรณนาเชิงเปรียบเทียบ

วิธีดำเนินการวิจัย: กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปกครองที่มีบุตรเข้ารับการรักษาในหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรม 2 แห่ง และได้ย้ายมายังหอผู้ป่วยสามัญไม่เกิน 24 ชั่วโมง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามความต้องการและการได้รับการตอบสนองความต้องการของผู้ปกครองที่มีบุตรอยู่ในระยะก่อนย้ายออกจากหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและสถิติทดสอบที

ผลการวิจัย: ผู้ปกครองมีความต้องการและการได้รับการตอบสนองความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 6.885$, $p = .000$) ค่าเฉลี่ยคะแนนความต้องการสูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนการได้รับการตอบสนองความต้องการโดยประเด็นที่ผู้ปกครองมีความต้องการและได้รับการตอบสนองความต้องการมากที่สุด 10 อันดับแรก คือ ข้อมูลข่าวสาร ความมั่นใจในความปลอดภัยของบุตร และการดูแลด้านจิตใจ

สรุปและข้อเสนอแนะ: พยาบาลควรให้การดูแลเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ปกครองให้ครอบคลุม โดยเฉพาะในประเด็นเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสาร ความมั่นใจในความปลอดภัยของบุตร และการดูแลด้านจิตใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการติดต่อกับผู้ปกครองทันทีเมื่อบุตรมีอาการเปลี่ยนแปลง การให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการรักษา การคาดการณ์ผลการรักษา การให้ความมั่นใจว่าบุตรจะได้รับการดูแลที่ดีที่สุดก่อนย้าย และการพูดปลอบโยนและให้กำลังใจ เพื่อให้ผู้ปกครองได้รับการตอบสนองที่เหมาะสม ครอบคลุม และสอดคล้องตามความต้องการในช่วงระยะก่อนที่บุตรจะย้ายออกจากหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรม

คำสำคัญ: หออภิบาลผู้ป่วย ความต้องการ การได้รับการตอบสนองความต้องการ ผู้ปกครอง การย้ายผู้ป่วย

ความสำคัญของปัญหา

สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินีเป็นศูนย์กลางในการรักษาพยาบาลผู้ป่วยเด็ก รับรักษาผู้ป่วยเด็กอายุตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 18 ปี มีหอผู้ป่วยจำนวน 21 หอผู้ป่วย โดยมีหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรมจำนวน 4 หอผู้ป่วย คือ 1) หอผู้ป่วยหนักศัลยกรรมทารกแรกเกิด (NSICU) 2) หอผู้ป่วยหนักศัลยกรรม (SICU) 3) หอผู้ป่วยหนักอายุรกรรมทารกแรกเกิด (NICU) และ 4) หอผู้ป่วยหนักอายุรกรรม (PICU) ปัจจุบันมีผู้ป่วยเด็กจำนวนมากที่ต้องเข้ารับการรักษามะเร็งในหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรม โดยหอผู้ป่วยหนักศัลยกรรม และหอผู้ป่วยหนักอายุรกรรม ที่รับรักษาผู้ป่วยเด็กหนักศัลยกรรม และผู้ป่วยเด็กหนักอายุรกรรม ในปี พ.ศ. 2549-2551 มีจำนวนผู้ป่วยเด็กที่เข้ามารับการรักษาทั้งสิ้น 593 คน 568 คน และ 465 คน ตามลำดับ ผู้ป่วยเด็กส่วนใหญ่ผู้นอนอยู่ในช่วงอายุแรกเกิดจนถึง 9 ปี โดยมีระยะเวลาการรักษาในหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรมนานประมาณ 5-7 วัน

การที่ผู้ป่วยเด็กต้องเข้ารับการรักษามะเร็งในหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรมนั้น ถือว่าเป็นช่วงระยะเวลาที่วิกฤตทั้งตัวผู้ป่วยเด็กและผู้ปกครอง¹⁻³ ซึ่งในระยะต่อมาที่ผู้ป่วยเด็กมีอาการดีขึ้น และพร้อมที่จะย้ายออกจากหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรม ซึ่งการย้ายบุตรออกจากหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรมนั้นเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่าบุตรมีอาการดีขึ้น แต่กลับพบว่าเป็นเหตุการณ์ที่ทำให้ผู้ปกครองบางส่วนเกิดความวิตกกังวล⁴⁻⁷ และทำให้ผู้ปกครองเกิดความต้องการความช่วยเหลือในด้านต่างๆ จากเจ้าหน้าที่ในทีมสุขภาพ เพื่อช่วยแก้ปัญหาและปรับตัวเมื่อต้องย้ายบุตรออกจากหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรม⁸

สำหรับความต้องการของผู้ปกครองที่เกิดขึ้นในช่วงระยะก่อนย้ายออกจากหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรม การศึกษาของฐิติมาภรณ์ พรหมรอด⁹ ที่ศึกษาความต้องการการได้รับการตอบสนองความต้องการ ความเครียด และการเผชิญความเครียดของญาติผู้ป่วยก่อนย้ายออกจากหอผู้ป่วยวิกฤต กลุ่มตัวอย่างเป็นคู่สมรส บุตร และผู้ปกครอง ผลการศึกษาพบว่า ญาติและผู้ปกครองมีความต้องการมากที่สุดเรียงตามลำดับ คือ 1) ด้านความต้องการข้อมูล 2) ด้านความต้องการการลดความวิตกกังวล 3) ด้านความต้องการอยู่ใกล้ชิดกับผู้ป่วย 4) ด้านความต้องการมีส่วนช่วยเหลือผู้ป่วย 5) ด้านความต้องการส่วนบุคคล และ 6) ด้านความ

ต้องการกำลังใจระบายความรู้สึก และจากการศึกษาของ Kirschbaum¹⁰ ที่ได้ศึกษาความต้องการของผู้ปกครองที่มีบุตรอยู่ในระยะก่อนย้ายออกจากหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรม โดยการสัมภาษณ์ความต้องการทั้ง 5 ด้านพบว่า ผู้ปกครองมีความต้องการมากที่สุดเรียงตามลำดับ คือ 1) ด้านข้อมูลข่าวสาร 2) ด้านความมั่นใจในความปลอดภัยของบุตร 3) ด้านความใกล้ชิด 4) ด้านความสะดวกสบาย และ 5) ด้านการช่วยเหลือสนับสนุน ดังนั้น จะเห็นได้ว่าสิ่งที่ผู้ปกครองต้องการมากที่สุดในช่วงระยะก่อนที่บุตรจะย้ายออกจากหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรม ได้แก่ ความต้องการด้านข้อมูลข่าวสาร เช่น ผู้ปกครองต้องการทราบว่าบุตรได้รับการรักษาอย่างไรบ้าง ต้องการทราบแผนการย้ายบุตรออกจากหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรม เป็นต้น¹⁰ ด้านความมั่นใจในความปลอดภัยของบุตร เช่น ผู้ปกครองต้องการความมั่นใจว่าบุตรจะได้รับการดูแลรักษาอย่างดีที่สุด ต้องการให้เจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลสนใจดูแลบุตร เป็นต้น¹⁰ และด้านการลดความวิตกกังวล ผู้ปกครองมีความต้องการทราบว่ามีความปลอดภัยให้ช่วยเหลือ และได้รับกำลังใจและการปลอบโยนจากแพทย์และพยาบาล^{9,10}

ปัจจุบันการศึกษาเกี่ยวกับความต้องการและการได้รับการตอบสนองความต้องการของผู้ปกครอง ในระยะก่อนที่บุตรจะย้ายออกจากหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรมในสถาบันเด็กแห่งชาติมหาราชินียังมีน้อยมาก ดังนั้น ผลจากการศึกษาครั้งนี้จะช่วยให้บุคลากรทีมสุขภาพโดยเฉพาะพยาบาลวิชาชีพ รับทราบถึงความต้องการ และการได้รับการตอบสนองความต้องการของผู้ปกครองที่มีบุตรอยู่ในระยะก่อนย้ายออกจากหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรม และสามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับบุคลากรพยาบาลในการพัฒนากิจกรรมพยาบาล เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ปกครองที่มีบุตรอยู่ในระยะก่อนย้ายออกจากหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรม ได้สอดคล้องตามความต้องการและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาเปรียบเทียบความต้องการและการได้รับการตอบสนองความต้องการของผู้ปกครอง ที่มีบุตรอยู่ในระยะก่อนย้ายออกจากหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรม
2. ศึกษาความต้องการและการได้รับการตอบสนองความต้องการของผู้ปกครองฯ มากที่สุด 10 อันดับแรก

สมมติฐานการวิจัย

ความต้องการและการได้รับการตอบสนองความต้องการของผู้ปกครอง ที่มีบุตรอยู่ในระยะก่อนย้ายออกจากหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรมมีความแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยพรรณนาเชิงเปรียบเทียบ (comparative descriptive study) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความต้องการ และการได้รับการตอบสนองความต้องการของผู้ปกครองที่มีบุตรอยู่ในระยะก่อนย้ายออกจากหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรม ในสถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ปกครองของผู้ป่วยเด็กที่มีอายุ 1 เดือน ถึง 18 ปี ที่มีบุตรเข้ารับการรักษาในหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรม สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ หอผู้ป่วยหนักศัลยกรรม และหอผู้ป่วยหนักอายุรกรรม และได้ย้ายออกมายังหอผู้ป่วยสามัญไม่เกิน 24 ชั่วโมง ขนาดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้กำหนดค่าอิทธิพลโดยใช้วิธี conventional approach ในการวิเคราะห์อำนาจทดสอบ (power analysis) และใช้ขนาดอิทธิพลปานกลาง (medium) $d = 0.5$ ในการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางขนาดตัวอย่างประมาณจากค่าขนาดอิทธิพลของค่าเฉลี่ย ซึ่งกำหนดค่าอำนาจการทดสอบ (power) = .8 ค่า α (alpha) = .05 สำหรับการทดสอบสถิติ (t - test) จึงได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ต้องทำการศึกษาทั้งหมด 64 คน¹¹ ทำการเลือกแบบสะดวก (convenience sampling) โดยมีเกณฑ์คัดเข้าศึกษา (inclusion criteria) คือ เป็นผู้ดูแลหลัก ซึ่งอาจเป็นบิดาหรือมารดาของผู้ป่วยเด็กที่มาเยี่ยม และดูแลผู้ป่วยเด็กขณะเข้ารับการรักษาในหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรมอย่างน้อย 1 ครั้ง อายุ 18 ปี ขึ้นไป และสามารถอ่านและเขียนภาษาไทยได้ สำหรับคุณสมบัติของผู้ป่วยเด็กคือ เข้ารับการรักษาในหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรมเป็นครั้งแรก รับการรักษาในหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรมอย่างน้อย 48 ชั่วโมง และย้ายออกจากหอผู้ป่วยหนักศัลยกรรม และหอผู้ป่วยหนักอายุรกรรม มายังหอผู้ป่วยสามัญไม่เกิน 24 ชั่วโมง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบประเมินความต้องการและการได้รับการตอบสนองความต้องการของผู้ปกครอง ที่มีบุตรอยู่ในระยะก่อนย้ายออกจากหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรม ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 แบบสัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครอง จำนวน 10 ข้อ สร้างโดยผู้วิจัย

ส่วนที่ 2 แบบบันทึกข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วยเด็ก จำนวน 5 ข้อ สร้างโดยผู้วิจัย

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามความต้องการและการได้รับการตอบสนองความต้องการของผู้ปกครอง ที่มีบุตรอยู่ในระยะก่อนย้ายออกจากหออภิบาลผู้ป่วย โดยดัดแปลงจากแบบสัมภาษณ์ความต้องการและการได้รับการตอบสนองความต้องการของมารดาผู้ป่วยเด็กที่เข้ารับการรักษาในหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรมของ พวงเพชร ยั้ววัฒนพันธ์¹² ซึ่งมีจำนวน 37 ข้อ ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ปรับแบบสอบถามเป็นจำนวน 39 ข้อ ในแต่ละข้อความจะให้ผู้ตอบบอกระดับของความต้องการและระดับที่ได้รับการตอบสนอง ลักษณะคำตอบเป็นมาตราประมาณค่า 4 ระดับ ซึ่งครอบคลุมเกี่ยวกับความต้องการของผู้ปกครองในประเด็น ข้อมูลข่าวสาร ความมั่นใจในความปลอดภัยของบุตร การดูแลด้านจิตใจ บทบาทการเป็นผู้ปกครอง และความสะดวกเกี่ยวกับการเยี่ยมบุตร

การตรวจสอบความตรงของเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิทางการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์ 5 คน ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา (CVI) = 0.63 ซึ่งมีค่า CVI น้อยกว่าค่ามาตรฐาน คือ 0.813 หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน มาปรับปรุงแก้ไขในส่วนของเนื้อหาภาษาที่ใช้ตามข้อเสนอแนะ และได้ปรับลดเพิ่มจำนวนข้อในแบบสอบถามมีจำนวนทั้งหมด 39 ข้อ

การตรวจสอบความเที่ยง (reliability) ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยทั้งหมดไปทดลองใช้กับผู้ปกครอง ซึ่งมีคุณสมบัติเดียวกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ จำนวน 25 คน แล้วหาค่าความเชื่อมั่นโดยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) จากโดยแบบสอบถามความต้องการของผู้ปกครองที่มีบุตรอยู่ในระยะก่อนย้ายออกจากหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรม ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .92 และแบบสอบถามการได้รับการตอบสนองความต้องการของผู้ปกครองที่มีบุตรอยู่ในระยะก่อน

ย้ายออกจากหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรม ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .94

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

โครงการวิจัยและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการพิจารณาและมีมติให้การรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล (รหัสโครงการ MU-IRB /C 2010/108.0712) และได้รับการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของสถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี (รหัสโครงการ Document No.54-060)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองทั้งหมด โดยเสนอโครงการวิจัยต่อคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของสถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี และขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล ถึงผู้อำนวยการสถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างและเวชระเบียนในหอผู้ป่วยสามัญ

ผู้วิจัยดำเนินการโดยขอให้พยาบาลประจำหอผู้ป่วยสามัญ สํารวจรายชื่อของผู้ป่วยเด็กอายุ 1 เดือนจนถึง 18 ปีทุกรายที่ย้ายมาจากหอผู้ป่วยหนักศัลยกรรม และหอผู้ป่วยหนักอายุรกรรม มายังหอผู้ป่วยสามัญ และสอบถามความสนใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเข้าร่วมโครงการวิจัย ถ้าผู้ปกครองสนใจ พยาบาลประจำหอผู้ป่วยสามัญจึงโทรศัพท์ติดต่อแจ้งให้ผู้วิจัยทราบ หลังจากนั้นผู้วิจัยจึงไปพบกับผู้ปกครองยังหอผู้ป่วยสามัญ และขออนุญาตให้ข้อมูลเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์การทํารายงาน ขั้นตอนการตอบแบบสอบถาม รวมทั้งแจ้งการพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่างในการตัดสินใจเข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้ ถ้าผู้ปกครองยินยอมสมัครใจผู้วิจัยขอให้ผู้ปกครองลงนามในใบยินยอมเข้าร่วมวิจัย หลังจากนั้นผู้วิจัยสัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครอง แล้วจึงดูแฟ้มประวัติ และบันทึกข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วยเด็ก แล้วขอให้ผู้ปกครองตอบแบบสอบถามความต้องการ และการได้รับการตอบสนองความต้องการของผู้ปกครองที่มีบุตรอยู่ในระยะก่อนย้ายออกจากหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรม ซึ่งใช้เวลาประมาณ 30 - 45 นาที และให้หย่อนลงในกล่องที่ผู้วิจัยได้เตรียมไว้ให้ และกล่าวขอบคุณเมื่อผู้ปกครองตอบแบบสอบถามเสร็จ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เพื่อแสดงลักษณะของข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครอง ข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วยเด็ก คะแนนความต้องการ และคะแนนการได้รับการตอบสนองความต้องการของผู้ปกครอง ที่มีบุตรอยู่ในระยะก่อนย้ายออกจากหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรม และใช้สถิติ paired t-test เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความต้องการ และค่าเฉลี่ยคะแนนการได้รับการตอบสนองความต้องการของผู้ปกครอง

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20-40 ปี ร้อยละ 79.7 โดยเป็นมารดา ร้อยละ 84.4 และจากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองโดยใช้คำถามปลายเปิด ถามเกี่ยวกับจำนวนวันที่ทราบว่าจะได้ย้ายออกจากหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรมพบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ร้อยละ 84.4 ทราบล่วงหน้า 1 วันก่อนบุตรย้าย และความรู้สึกของผู้ปกครองเมื่อได้ทราบว่าจะได้ย้ายออกจากหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรมพบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความรู้สึกดีใจที่ได้ย้ายร้อยละ 76.5 รองลงมาคือ ดีใจที่ได้ย้ายร่วมกับวิตกกังวลร้อยละ 21.9 และมีเพียงผู้ปกครอง 1 ราย (ร้อยละ 1.6) ที่ระบุว่ามีความรู้สึกวิตกกังวล และจากการวิเคราะห์ความรู้สึกเป็นรายข้อพบว่า ความรู้สึกดีใจที่ผู้ปกครองได้ทราบว่าจะได้ย้ายออกจากหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรมส่วนใหญ่คือ รู้สึกว่าบุตรอาการดีขึ้นร้อยละ 57.8 รองลงมาคือ รู้สึกดีใจที่ได้อยู่กับบุตรเพื่อเฝ้าบุตรร้อยละ 56.3 ส่วนความรู้สึกวิตกกังวลพบว่า ผู้ปกครองกลัวว่าบุตรจะมีอาการแทรกซ้อนร้อยละ 10.9 รองลงมาคือ กลัวว่าบุตรจะกลับไปมีอาการหนักเหมือนเดิมร้อยละ 9.4 และกลัวว่าแพทย์และพยาบาลดูแลไม่ทั่วถึงร้อยละ 9.4

2. ข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วยเด็ก พบว่า ผู้ป่วยเด็กมีอายุ 6 ปีขึ้นไปร้อยละ 35.9 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 53.1 โดยป่วยด้วยโรคระบบหัวใจและหลอดเลือดร้อยละ 42.2 รองลงมาคือระบบประสาทร้อยละ 28.1 และส่วนใหญ่เข้ารับการรักษาในหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรมนาน 2-10 วัน ถึงร้อยละ 75

3. ความต้องการ และการได้รับการตอบสนองความต้องการของผู้ปกครอง ผลการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองมี

ความต้องการ และการได้รับการตอบสนองความต้องการใน
ระยะก่อนย้ายบุตรออกจากหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรม
แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 6.885$,

$p = .000$) โดยผู้ปกครองมีค่าเฉลี่ยคะแนนความต้องการ
มากกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนการได้รับการตอบสนองความ
ต้องการ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบความต้องการ และการได้รับการตอบสนองความต้องการของผู้ปกครอง ที่มีบุตรอยู่ในระยะก่อนย้าย
ออกจากหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรม ($n = 64$)

ข้อความ	พิสัยที่เป็นไปได้	พิสัยที่เป็นจริง	ค่าเฉลี่ยคะแนน ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	Paired t-test
1. ความต้องการของผู้ปกครอง	0 - 117	85 - 117	106.75	7.85	6.885
2. การได้รับการตอบสนองความ ต้องการของผู้ปกครอง	0 - 117	53 - 117	93.70	15.99	

4. ความต้องการรายข้อ เมื่อวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยคะแนน
ความต้องการรายข้อพบว่า ข้อที่ผู้ปกครองมีความต้องการ
มากที่สุด 10 อันดับแรก ส่วนใหญ่เป็นประเด็นเกี่ยวกับ

ข้อมูลข่าวสาร ความมั่นใจ ในความปลอดภัยของบุตร และ
การดูแลด้านจิตใจ ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความต้องการมากที่สุด 10 อันดับแรก เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยคะแนนความต้องการของผู้ปกครองที่มีบุตรอยู่
ในระยะก่อนย้ายออกจากหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรม ($n = 64$)

ข้อความ	ค่าเฉลี่ยคะแนน ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)
13. แพทย์หรือพยาบาลโทรศัพท์ติดต่อท่านทันที เมื่อบุตรมีอาการ เปลี่ยนแปลง	2.94	0.24
30. พยาบาลเปิดโอกาส หรือให้เวลาในการพูดคุยเกี่ยวกับการเจ็บป่วยของบุตรก่อน ย้าย เช่น บุตรมีอาการดีขึ้น ไม่มีไข้ หัวใจเต้นปกติ ความดันปกติ เป็นต้น	2.94	0.24
24. พยาบาลอยู่ด้วยขณะเคลื่อนย้ายบุตรออกจากหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรม เพื่อให้แน่ใจว่าบุตรจะปลอดภัยขณะเคลื่อนย้าย	2.92	0.27
14. แพทย์และพยาบาลตอบข้อคำถาม เมื่อท่านสงสัยเกี่ยวกับอาการเปลี่ยนแปลง หรือผลการตรวจวินิจฉัยโรคของบุตร	2.91	0.34
8. ทราบแนวทางการรักษาที่บุตรได้รับในปัจจุบัน ก่อนย้ายออกจากหออภิบาลผู้ป่วย กุมารเวชกรรม เช่น การถอดเครื่องช่วยใจออกจะทำเมื่อบุตรสามารถหายใจ ได้เองปกติ การเปลี่ยนจากยาฉีดเข้าเส้นเลือดเป็นยากิน เมื่อบุตรสามารถ รับประทานอาหารได้ เป็นต้น	2.88	0.33
3. ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการคาดการณ์ผลการรักษาของบุตร เช่น โอกาสที่บุตรจะมี อาการดีขึ้น/ หายเป็นปกติ หรือโอกาสที่บุตรจะมีอาการรุนแรงขึ้น เป็นต้น	2.88	0.38
33. ได้รับกำลังใจจากแพทย์และพยาบาล โดยการพูดปลอบโยน และให้กำลังใจ	2.86	0.35
18. พยาบาลให้ความสนใจดูแลบุตรตลอดเวลา เช่น ปลอบโยนเมื่อบุตรร้อง ดูแล ประเมินสัญญาณชีพอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น	2.84	0.37
20. มั่นใจว่าบุตรจะได้รับการดูแลที่ดีที่สุดก่อนย้าย เช่น การมีพยาบาลอยู่ใกล้ๆ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดูแลบุตรหลังย้ายออกจากหออภิบาลผู้ป่วย กุมารเวชกรรม เป็นต้น	2.84	0.37
25. แพทย์หรือพยาบาลให้ความหวังในการดูแลรักษาบุตร เช่น บุตรของท่าน มีอาการดีขึ้น หรือมีโอกาสหายได้ เป็นต้น	2.84	0.37

5. การได้รับการตอบสนองความต้องการรายข้อ พบว่า ข้อที่ผู้ปกครองได้รับการตอบสนองความต้องการมากที่สุด 10 อันดับแรก ส่วนใหญ่เป็นประเด็นเกี่ยวกับ

ข้อมูลข่าวสาร ความมั่นใจในความปลอดภัยของบุตร และการดูแลด้านจิตใจ ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การได้รับการตอบสนองความต้องการมากที่สุด 10 อันดับแรก เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยคะแนนการได้รับการตอบสนองความต้องการของผู้ปกครอง ที่มีบุตรอยู่ในระยะก่อนย้ายออกจากหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรม (n = 64)

ข้อความ	ค่าเฉลี่ยคะแนน ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)
24. พยาบาลอยู่ด้วยขณะเคลื่อนย้ายบุตรออกจากหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรม เพื่อให้แน่ใจว่าบุตรจะปลอดภัยขณะเคลื่อนย้าย	2.73	0.54
16. ทราบสิทธิการรักษาของบุตร และค่ารักษาส่วนเกินที่ท่านต้องจ่ายเอง	2.66	0.51
14. แพทย์และพยาบาลตอบข้อคำถาม เมื่อท่านสงสัยเกี่ยวกับอาการเปลี่ยนแปลง หรือผลการตรวจวินิจฉัยโรคของบุตร	2.61	0.55
21. พยาบาลดูแลป้อนนมเมื่อบุตรได้รับหัตถการ หรือการรักษา เช่น การเจาะเลือด การทำแผล การดูดเสมหะจากท่อช่วยหายใจ การฉีดยา เป็นต้น	2.61	0.66
5. แพทย์หรือพยาบาลแนะนำเกี่ยวกับหอผู้ป่วยสามัญที่บุตรจะย้ายไป (ชื่อหอผู้ป่วย สถานที่)	2.57	0.62
25. แพทย์หรือพยาบาลให้ความหวังในการดูแลรักษาบุตร เช่น บุตรของท่านมีโอกาสดีขึ้น หรือมีโอกาสหายได้ เป็นต้น	2.56	0.59
18. พยาบาลให้ความสนใจดูแลบุตรตลอดเวลา เช่น ป้อนนมเมื่อบุตรร้อง ดูแลประเมินสัญญาณชีพอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น	2.56	0.61
4. ได้รับการบอกจากแพทย์หรือพยาบาล เมื่อแพทย์ได้กำหนดแผนการย้ายบุตรออกจากหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรม หรือได้รับโทรศัพท์ติดต่อไปที่บ้านเกี่ยวกับแผนการย้ายบุตร ในกรณีที่ไม่สามารถมาเยี่ยมบุตรได้	2.56	0.74
30. พยาบาลเปิดโอกาส หรือให้เวลาในการพูดคุยเกี่ยวกับการเจ็บป่วยของบุตร ก่อนย้าย เช่น บุตรมีอาการดีขึ้น ไข้ไม่ไข้ หัวใจเต้นปกติ ความดันปกติ เป็นต้น	2.55	0.69
2. ทราบข้อมูลเกี่ยวกับอาการ การรักษา การเปลี่ยนแปลงของบุตรตามความเป็นจริง และ/หรือข้อมูลสภาพของบุตรในปัจจุบัน เช่น บุตรสามารถหายใจได้เอง ไม่จำเป็นต้องใช้เครื่องช่วยหายใจ หรือยังคงได้รับสารน้ำสารอาหารทางหลอดเลือดดำอยู่ เป็นต้น	2.53	0.60

การอภิปรายผล

การศึกษาครั้งนี้พบว่า ในระยะก่อนบุตรย้ายออกจากหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรม ผู้ปกครองมีความต้องการและการได้รับการตอบสนองความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 6.885$, $p = .000$) โดยผู้ปกครองมีค่าเฉลี่ยคะแนนความต้องการมากกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนการได้รับการตอบสนองความต้องการ อาจเนื่องมาจากในช่วงระยะก่อนย้ายบุตรออกจากหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรม

เป็นช่วงระยะเวลาที่สั้น ที่ผู้ปกครองได้รับการเตรียมความพร้อมสำหรับการย้ายบุตร ผู้ปกครองส่วนใหญ่ร้อยละ 84.4 ทราบล่วงหน้าเพียง 1 วันก่อนการย้าย มีเพียงส่วนน้อยร้อยละ 15.6 ของผู้ปกครองที่ทราบล่วงหน้า 2 วันก่อนการย้ายบุตร ซึ่งแนวทางในการปฏิบัติสำหรับการย้ายผู้ป่วยเด็กออกจากหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรมนั้น เมื่อแพทย์มีคำสั่งการรักษาให้ย้ายผู้ป่วย พยาบาลเจ้าของไข้จะแจ้งให้ผู้ปกครองรับทราบทันที หรือแจ้งเมื่อผู้ปกครองเข้ามาเยี่ยม

บุตร แต่ถ้าผู้ปกครองไม่สามารถมาเยี่ยมบุตรได้ พยาบาลจะแจ้งให้ผู้ปกครองรับทราบทางโทรศัพท์ โดยให้เหตุผลในการย้ายบุตร อาการ และการรักษาบุตรที่ได้รับในปัจจุบัน ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าการเตรียมความพร้อมสำหรับการย้ายผู้ป่วยเด็กออกจากหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรมถือว่าเป็นช่วงระยะเวลาที่สั้น ซึ่งอาจทำให้ผู้ปกครองได้รับข้อมูลข่าวสารที่ไม่เพียงพอ นอกจากนั้นผู้ปกครองบางส่วนที่ไม่สามารถมาเยี่ยมบุตรได้ในช่วงระยะก่อนย้าย ผู้ปกครองจึงไม่ได้รับการเตรียมความพร้อมสำหรับการย้ายหรืออยู่กับบุตรขณะเคลื่อนย้าย จึงทำให้ผู้ปกครองบางส่วนมีการรับรู้เกี่ยวกับการย้ายบุตรไม่ตรงตามสถานการณ์ที่เป็นจริง ดังข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองเกี่ยวกับความรู้สึกเมื่อได้ทราบว่าบุตรกำลังจะได้ออกจากหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรมพบว่า ผู้ปกครองบางส่วนรู้สึกว่าบุตรยังไม่มีความปลอดภัย หรือบุตรยังมีอาการหนักอยู่ และถ้าย้ายบุตรไปหอผู้ป่วยสามัญแล้ว ผู้ปกครองวิตกกังวลว่าบุตรจะมีอาการแทรกซ้อน บุตรจะกลับไปมีอาการหนักเหมือนเดิม และแพทย์และพยาบาลในหอผู้ป่วยสามัญจะดูแลบุตรไม่ทั่วถึง รวมทั้งผู้ปกครองบางส่วนกล่าวว่าข้อมูลที่ได้รับจากพยาบาลยังไม่ชัดเจน หรืออาจเกิดจากความคาดหวังที่สูงมากที่จะได้รับการดูแลช่วยเหลือจากแพทย์และพยาบาล ผู้ปกครองจึงเกิดความต้องการและการช่วยเหลือที่แตกต่างกันไป หรืออาจมากกว่าสถานการณ์ที่เป็นจริง จึงทำให้ความต้องการของผู้ปกครองสูงกว่าการได้รับการตอบสนองความต้องการ ส่งผลให้ความต้องการและการได้รับการตอบสนองมีความแตกต่างกัน

การศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ สุจิรา ศิริรัตน์ และจรรยา สายวารี¹⁴ ที่ศึกษาความต้องการและการได้รับการตอบสนองความต้องการของผู้ปกครองที่มีบุตรเข้ารับการรักษาในหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรม โดยศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นมารดา ผลการศึกษาพบว่า การที่มารดาได้มีการรับรู้ว่ามีบุตรของตนเจ็บป่วยในระดับที่รุนแรงมาก ทำให้มารดาเกิดความรู้สึกเครียด วิตกกังวล กลัวว่าบุตรจะเสียชีวิต ส่งผลให้เกิดความต้องการต่างๆ มากขึ้น และเมื่อเปรียบเทียบความต้องการและการได้รับการตอบสนองความต้องการโดยรวมพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) เช่นเดียวกันกับการศึกษาความต้องการของญาติ สมาชิกในครอบครัว รวมทั้งผู้ปกครองของผู้ป่วยผู้ใหญ่และผู้ป่วยเด็กที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยวิกฤตพบว่า ญาติและผู้ปกครองส่วนใหญ่มี

ความต้องการและได้รับการตอบสนองที่แตกต่างกัน โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนความต้องการมากกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนการได้รับการตอบสนองความต้องการ^{9,12,15} ซึ่งอาจเนื่องมาจากการให้ความสำคัญในการดูแลรักษาผู้ป่วยเด็กของบุคลากรทีมสุขภาพ มากกว่าการประเมินความต้องการของผู้ปกครองหรือความวิตกกังวลของผู้ปกครอง ซึ่งอาจทำให้ผู้ปกครองรับรู้ได้รับการตอบสนองความต้องการน้อยกว่าความต้องการ

เป็นที่น่าสนใจว่าสิ่งที่ผู้ปกครองมีความต้องการมากที่สุดในระยะก่อนย้ายออกจากหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรม 10 อันดับแรกนั้น (ตารางที่ 2) มี 5 ข้อที่เกี่ยวกับความต้องการข้อมูลข่าวสาร (ข้อ 13, 30, 14, 8 และข้อ 3) มี 3 ข้อที่เกี่ยวกับความต้องการเกี่ยวกับความมั่นใจในความปลอดภัยของบุตร (ข้อ 24, 18 และข้อ 20) และมี 2 ข้อที่เกี่ยวกับความต้องการการดูแลด้านจิตใจ (ข้อ 33 และข้อ 25) ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ สุจิรา ศิริรัตน์ และจรรยา สายวารี¹⁴ ที่ศึกษาถึงความต้องการและการได้รับการตอบสนองความต้องการของมารดาผู้ป่วยเด็กที่เข้ารับการรักษาในหออภิบาลผู้ป่วยเด็ก พบว่า มารดามีความต้องการและได้รับการตอบสนองความต้องการเกี่ยวกับประเด็นข้อมูลข่าวสารมากที่สุด เช่น ต้องการทราบเกี่ยวกับโรคของบุตร ผลการตรวจโรคของบุตร และวิธีการรักษาพยาบาลที่บุตรได้รับ เป็นต้น

เมื่อพิจารณาเฉพาะความต้องการข้อมูลข่าวสารที่ผู้ปกครองได้รับการตอบสนองความต้องการใน 10 อันดับแรกเช่นกัน (ตารางที่ 3) คือ ข้อ 30 และข้อ 14 เนื่องจากในช่วงระยะก่อนย้ายพยาบาลจะแจ้งให้ผู้ปกครองรับทราบล่วงหน้าอย่างน้อย 1 วัน เพื่อให้ผู้ปกครองมาเยี่ยมบุตรและบอกเหตุผลในการย้ายบุตรให้ผู้ปกครองทราบ รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้พูดคุยเกี่ยวกับอาการของบุตร ซักถามเกี่ยวกับการเจ็บป่วยของบุตร พร้อมทั้งอธิบายให้ผู้ปกครองรับทราบว่าบุตรมีอาการดีขึ้น พร้อมกับผลการตรวจต่างๆ ที่ดีขึ้น ผู้ปกครองจึงมีความพร้อมสำหรับการย้ายออกจากหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรม ส่วนในข้อ 13, 8 และข้อ 3 ที่ผู้ปกครองไม่ได้รับการตอบสนองที่สอดคล้องกับความต้องการใน 10 อันดับแรก อาจเนื่องมาจากการปฏิบัติงานของบุคลากรทีมสุขภาพขณะที่ผู้ป่วยเด็กมีอาการเปลี่ยนแปลงมาก เช่น การกลับไปใช้เครื่องช่วยหายใจซ้ำ หรือมีอาการชัก เป็นต้น แพทย์และพยาบาลจะมีการช่วยเหลือเพื่อให้ผู้ป่วยผ่านพ้นภาวะวิกฤตก่อน เมื่อ

ผู้ป่วยมีอาการคงที่หรือดีขึ้นร่วมกับมีแนวโน้มของสัญญาณชีพที่ปกติ หลังจากนั้นพยาบาลจึงจะได้รับการติดต่อทางโทรศัพท์ให้ผู้ปกครองรับทราบทันทีถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แต่ในบางครั้งที่ผู้ป่วยเด็กมีอาการเปลี่ยนแปลงที่ไม่รุนแรงมาก เช่น มีไข้ มีอาการท้องอืด เป็นต้น พยาบาลจะแจ้งให้ผู้ปกครองรับทราบในวันต่อมาเมื่อผู้ปกครองเข้าเยี่ยมบุตร ทำให้ผู้ปกครองบางส่วนไม่ได้รับการติดต่อหรือแจ้งให้ทราบทันทีเมื่อบุตรมีอาการเปลี่ยนแปลง ผู้ปกครองจึงไม่ได้รับการตอบสนองทันทีเมื่อบุตรมีอาการเปลี่ยนแปลง นอกจากนั้น ข้อมูลเกี่ยวกับการรักษาที่บุตรได้รับในปัจจุบันก่อนย้ายจากหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรม และการคาดการณ์ผลการรักษาของบุตรที่ผู้ปกครองไม่ได้รับการตอบสนองที่สอดคล้องกับความต้องการ อาจเนื่องจากข้อมูลที่พยาบาลให้ในช่วงก่อนย้ายผู้ป่วยเด็กส่วนใหญ่มักมุ่งเน้นเกี่ยวกับอาการ การเปลี่ยนแปลง หรือผลการตรวจวินิจฉัยโรคของผู้ป่วยเด็ก แม้ว่าพยาบาลจะเปิดโอกาสหรือให้เวลาในการสนทนา ตอบข้อคำถามเมื่อผู้ปกครองสงสัย แต่ผู้ปกครองบางส่วนมีความเกรงใจไม่กล้าซักถามถึงการรักษา จึงอาจทำให้ไม่ทราบถึงแนวทางการรักษาที่บุตรได้รับในปัจจุบันก่อนย้ายจากหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรม ส่วนข้อมูลเกี่ยวกับการคาดการณ์ผลการรักษา ซึ่งพยาบาลอาจมีข้อจำกัดในการให้ข้อมูล ส่วนใหญ่พยาบาลจะช่วยประสานงาน เพื่อให้ผู้ปกครองได้มีโอกาสสนทนากับแพทย์เจ้าของไข้ แต่บางครั้งผู้ปกครองและแพทย์อาจมีข้อจำกัดในเรื่องวัน และเวลาที่สะดวกพร้อมกัน จึงอาจทำให้ความต้องการข้อมูลเกี่ยวกับการรักษาที่บุตรได้รับในปัจจุบันก่อนย้าย และการคาดการณ์ผลการรักษาของบุตรได้รับการตอบสนองที่ไม่สอดคล้องตามความต้องการ

สำหรับ 3 ข้อที่เป็นประเด็นเกี่ยวกับความต้องการ ความมั่นใจในความปลอดภัยของบุตร คือ ข้อ 24, 18 และ ข้อ 20 โดยข้อที่ 24 และข้อ 18 ผู้ปกครองมีความต้องการ และได้รับการตอบสนองความต้องการที่สอดคล้องกันใน 10 อันดับแรก เนื่องมาจากแนวทางปฏิบัติของพยาบาลในช่วงระยะก่อนย้าย พยาบาลจะมีการแจ้งให้ผู้ปกครองรับทราบล่วงหน้าอย่างน้อย 1 วันทุกราย โดยจะบอกให้ทราบถึงหอผู้ป่วยสามัญที่บุตรจะย้ายไป วัน และเวลาที่ จะย้ายเพื่อให้ผู้ปกครองมาอยู่ด้วยกับบุตรขณะเคลื่อนย้าย และแจ้งให้ทราบว่าจะมีพยาบาลไปด้วย และอยู่ด้วยตลอดเวลาขณะเคลื่อนย้ายบุตรไปยังหอผู้ป่วยสามัญ และส่วนใหญ่

ผู้ปกครองก็สามารถมาอยู่ด้วยกับบุตรขณะเคลื่อนย้าย จึงทำให้ผู้ปกครองได้รับการตอบสนองที่สอดคล้องกับความต้องการ มีความมั่นใจเกี่ยวกับความปลอดภัยของบุตร เช่นเดียวกันกับการศึกษาของ พวงเพชร ยัพวัฒน์พันธ์¹² ที่ศึกษาความต้องการและการได้รับการตอบสนองความต้องการของมารดาผู้ป่วยเด็ก ที่เข้ารับการรักษาในหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรมพบว่า มารดามีความต้องการในด้านความมั่นใจในความปลอดภัยของบุตรมากที่สุด เช่น ต้องการเห็นว่าบุตรปลอดภัย เมื่อได้เข้าเยี่ยมบุตร ต้องการให้บุตรได้รับการรักษาพยาบาลอย่างดีที่สุด มีบุคลากรในทีมสุขภาพดูแลบุตรอย่างใกล้ชิด ต้องการให้แพทย์และพยาบาลเอาใจใส่ดูแลบุตรอย่างสม่ำเสมอ เป็นต้น และสอดคล้องกับการศึกษาความต้องการเกี่ยวกับความมั่นใจในปลอดภัยของบุตรของ Mundy¹⁶ ที่ศึกษาในผู้ปกครองที่มีบุตรเข้ารับการรักษาในหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรมทารกแรกเกิด พบว่าผู้ปกครองมีความต้องการเกี่ยวกับความมั่นใจในความปลอดภัยของบุตรมากที่สุด เช่น ต้องการมีบุคคลที่คอยช่วยเหลือขณะเคลื่อนย้ายบุตร ต้องการแน่ใจว่าบุตรจะได้รับการดูแลที่ดีที่สุด และต้องการทราบว่าบุตรจะได้รับการดูแลด้วยความสุภาพนุ่มนวลจากเจ้าหน้าที่ในทีมสุขภาพ เป็นต้น

และข้อที่ผู้ปกครองไม่ได้รับการตอบสนองที่สอดคล้องกับความต้องการใน 10 อันดับแรก คือ ข้อ 20 อาจเนื่องมาจากในช่วงระยะก่อนย้ายพยาบาลส่วนใหญ่จะให้ข้อมูลกับผู้ปกครองว่า จะมีพยาบาลเจ้าของไข้ไปด้วยกับบุตรและอยู่ กับบุตรตลอดเวลาขณะเคลื่อนย้ายบุตร จนกระทั่งถึงยังหอผู้ป่วยสามัญ แต่ผู้ปกครองบางส่วนที่ไม่สามารถมาเยี่ยมบุตรได้ จึงไม่ได้รับข้อมูลและการเตรียมย้าย และผู้ปกครองบางส่วนรายงานว่ามีความรู้สึกวิตกกังวลเกี่ยวกับความปลอดภัยของบุตร เช่น บุตรจะมีอาการแทรกซ้อน บุตรจะกลับไปมีอาการหนักเหมือนเดิม รวมทั้งไม่ได้อยู่กับบุตรขณะเคลื่อนย้าย จึงทำให้ผู้ปกครองรับรู้ว่าความต้องการความมั่นใจในความปลอดภัยของบุตร ว่าบุตรจะได้รับการดูแลที่ดีที่สุดก่อนย้าย ไม่ได้รับการตอบสนองที่สอดคล้องกันกับความต้องการ

ส่วนความต้องการอีก 2 ข้อที่ผู้ปกครองมีความต้องการมากที่สุด 10 อันดับแรกในระยะก่อนย้ายออกจากหออภิบาลฯ เป็นเรื่องเกี่ยวกับความต้องการการดูแลด้านจิตใจ ได้แก่ ข้อ 33 และข้อ 25 อย่างไรก็ตามมีเพียงข้อที่ 25 (แพทย์หรือพยาบาลให้ความหวังในการดูแลรักษาบุตร)

เท่านั้น ที่การตอบสนองอยู่ใน 10 อันดับแรกเช่นกัน เนื่องจากในช่วงระยะก่อนย้าย ผู้ป่วยเด็กส่วนใหญ่มีอาการดีขึ้น การศึกษาครั้งนี้จากการประเมินสภาพของผู้ป่วยเด็กก่อนย้ายออกจากหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรม พบว่า ผู้ป่วยเด็กส่วนใหญ่รู้สึกตัวดี สามารถหายใจเองไม่ต้องมีท่อช่วยหายใจ มีอัตราการเต้นของหัวใจสม่ำเสมอดี ความดันโลหิตปกติ และพยาบาลจะให้ข้อมูลกับผู้ปกครองก่อนย้ายว่าบุตรมีอาการดีขึ้น มีความพร้อมสำหรับการย้าย ส่งผลให้ผู้ปกครองมีความหวังในการดูแลรักษาบุตร ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ จรี ชูติธาดา สุภัตรา ไกรโสภา และเหรียญทอง วงษ์สุดตา¹⁷ ที่ศึกษาความต้องการของครอบครัวผู้ป่วยระยะวิกฤต พบว่า สมาชิกในครอบครัวและผู้ปกครองมีความต้องการในด้านลดความวิตกกังวลมากที่สุด และเมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า มีความต้องการรู้สึกว่ามีหวังมากเป็นลำดับที่ 4 จากทั้งหมด 41 ข้อ เนื่องจากครอบครัวและผู้ปกครองไม่ได้อยู่กับผู้ป่วยตลอดเวลา การเจ็บป่วยที่รุนแรงและการรักษาที่ซับซ้อน และการที่ครอบครัวและผู้ปกครองไม่สามารถคาดเดาอาการของผู้ป่วยจากสภาพที่เห็นได้ จึงทำให้สมาชิกในครอบครัวและผู้ปกครองต้องการทราบข้อมูลเกี่ยวกับอาการ หรือโอกาสในการหายเพื่อตอบสนองความต้องการรู้สึกมีความหวัง ส่วนข้อ 33 (ได้รับกำลังใจจากแพทย์และพยาบาล โดยการพูดปลอบโยน และให้กำลังใจ) ที่ผู้ปกครองไม่ได้รับการตอบสนองที่สอดคล้องกับความต้องการใน 10 อันดับแรก ผลการศึกษาข้อนี้น่าสนใจ ในขณะที่กิจกรรมการให้ความหวังในการดูแลรักษาเป็นกิจกรรมลำดับต้นๆ แต่การให้กำลังใจแก่ผู้ปกครองกลับเป็นกิจกรรมที่ไม่ได้อยู่ในลำดับต้นๆ ทั้งๆ ที่เป็นความต้องการอย่างมากของผู้ปกครอง อาจเป็นไปได้ว่า อาการของผู้ป่วยในหออภิบาลฯ ส่วนใหญ่มีอาการหนัก ต้องได้รับหัตถการต่างๆ การให้ความหวังในเรื่องของการรักษาจึงเป็นสิ่งที่แพทย์และพยาบาลให้ความสำคัญอยู่แล้ว แต่การให้กำลังใจ พูดปลอบโยนนั่น อาจปฏิบัติได้น้อยเนื่องจากลักษณะการทำงานของบุคลากรในหอผู้ป่วยอภิบาล ซึ่งเป็นประเด็นที่บุคลากรจำเป็นต้องให้ความสนใจมากยิ่งขึ้น

โดยสรุป ผลการศึกษานี้พบว่า ผู้ปกครองมีความต้องการ และการได้รับการตอบสนองความต้องการแตกต่างกัน โดยที่ผู้ปกครองมีความต้องการมากกว่าการได้รับการตอบสนองความต้องการ และเมื่อวิเคราะห์ความต้องการของผู้ปกครองและการได้รับการตอบสนองความต้องการราย

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนมากที่สุด 10 อันดับแรก พบว่ามีเพียง 5 ข้อ ที่ความต้องการและการได้รับการตอบสนองอยู่ใน 10 อันดับแรกสอดคล้องกัน แต่ก็ยังมีความต้องการอีก 5 ข้อที่ผู้ปกครองไม่ได้รับการตอบสนองสอดคล้องกับความต้องการใน 10 อันดับแรก

ข้อเสนอแนะ

การตอบสนองความต้องการของผู้ปกครองในช่วงระยะก่อนบุตรย้ายออกจากหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรม ควรครอบคลุมในเรื่องของข้อมูลข่าวสาร การให้ความมั่นใจด้านความปลอดภัยของบุตร และการดูแลด้านจิตใจ ซึ่งถึงแม้พยาบาลจะให้การตอบสนองความต้องการในด้านต่างๆ เหล่านี้อยู่แล้วในทางปฏิบัติ แต่มีบางประเด็นที่ควรมุ่งเน้นเป็นลำดับต้นๆ ได้แก่ การโทรศัพท์หรือสื่อสารติดต่อกับผู้ปกครองทันทีเมื่อบุตรมีอาการเปลี่ยนแปลง การให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการรักษาที่บุตรได้รับในปัจจุบัน รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับการคาดการณ์ผลการรักษาของบุตร การสร้างความมั่นใจให้กับผู้ปกครองว่าบุตรจะได้รับการดูแลที่ดีที่สุดก่อนย้าย และการให้กำลังใจโดยการพูดปลอบโยนกับผู้ปกครอง ในระยะก่อนบุตรย้ายออกจากหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรม ดังนั้น พยาบาลซึ่งเป็นบุคคลใกล้ชิดที่ญาติและผู้ปกครองต้องการความช่วยเหลือมากที่สุด¹⁸ และสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ปกครองได้มากที่สุด^{17,19-20} ควรมีการช่วยเหลือเพื่อให้ผู้ปกครองได้รับการตอบสนองที่สอดคล้องและเพียงพอกับความต้องการร่วมกับผู้ปกครองเองมีวิธีการแก้ปัญหา/ เผชิญกับปัญหาที่ถูกต้องและเหมาะสม ปัจจัยเหล่านี้จะเป็นการช่วยเหลือและสนับสนุนให้ผู้ปกครองสามารถปรับตัวเพื่อกลับเข้าสู่ภาวะสมดุลได้โดยไม่เกิดภาวะวิกฤต²¹ เมื่อบุตรจะได้รับย้ายออกจากหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรม

เอกสารอ้างอิง (References)

1. Fuhrman PB, Zimmerman JJ. Pediatric Critical care. 3rd ed. Philadelphia: Mosby Elsevier; 2006.
2. Nichols GD. Rogers' textbook of pediatric intensive care. 4th ed. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins; 2008.

3. Sole ML, Klein GD, Moseley JM. *Critical Care Nursing*. 5th ed. St. Louis: Saunders; 2009.
4. Chaboyer W, James H, Kendall M. Transitional care after the intensive care unit: Current trends and future directions. *Crit Care Nurse*. 2005;25(3):16-29.
5. Leith BA. Transfer anxiety in critical care patients and their family members. *Crit Care Nurse*. 1998;18(4):24-32.
6. McKinney AA, Melby V. Relocation stress in critical care: A review of literature. *J Clin Nurs*. 2002;11(2):149-57.
7. Sarman L. Transfer out of critical care: Freedom or fear?. *Crit Care Nurs Q*. 1993;16(1):78-85.
8. Van Waning NR, Kleiber C, Freyenberger B. Developmental and implementation of a protocol for transfer out of the pediatric intensive care unit. *Crit Care Nurse*. 2005;25(3):50-5.
9. Pomrod T. Needs, responses to needs, stress and coping of patient's relative before transfer from intensive care unit [master's thesis]. Bangkok: Mahidol University; 2009. 162 p. (in Thai).
10. Kirschbaum MS. Needs of parents of critically ill children. *Dimens Crit Care Nurs*. 1990;9(6):344-52.
11. Cohen J. *Statistical power analysis for the behavioral science*. 2nd ed. London: Lawrence Erlbaum; 1988.
12. Yuppawattanapun P. Needs and needs response of mother of children in pediatric intensive care unit at Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital [master's thesis]. Chiang Mai: Chiang Mai University; 2009. 138 p. (in Thai).
13. Davis L. Instrument review: Getting the most from your panel of experts. *Appl Nurs Res*. 1992;5(4):194-7.
14. Srirat S, Saiwaree J. Needs and needs response among mothers of children hospitalized in the Pediatric Intensive Care Unit at Songklanagarind Hospital. *Songklanagarind Medical Journal*. 2008;26(5):481-89. (in Thai).
15. Vaicheeta S, Kongsuktrakul C, Vrolam V. Needs and needs' response of critically ill families in ICU of Ramathibodi hospital. *Ramathibodi Nursing Journal*. 1999;5(3): 186-200. (in Thai).
16. Mundy AC. Assessment of family needs in neonatal intensive care unit. *Am J Crit Care*. 2010;19(2):156-63.
17. Chutitada C, Grisopa S, Wongsudta R. Needs of critical ill patient's families. *Khon kaen University Research Journal*. 1999;4(1):51-59. (in Thai).
18. Inkate S, Petehsri K, Maniwat K. Expectation and actual participation of caregiver to neurosurgical patients. *Songklanagarind Medical Journal*. 2010;27(1):73-80. (in Thai).
19. Scott LD. Perceived needs of parents of critically ill children. *J Soc Pediatr Nurs*. 1998;3(1):4-12.
20. Punjawisut J, Duangpang S, Siritemkul S, Nuangnasuwan W. Survey needs of relatives of critical ill patients. *Khon Kaen Medical Journal*. 2536;17(2):33-43. (in Thai).
21. Aguilera CD, Messick JM. *Crisis Intervention: Theory and methodology*. St.Louis: C.V. Mosby; 1982.